

Monumentnummer*: 510502

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 20 januari 1999
Kadaster deel/nr 82690/71

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Oranjewoud Heerenveen Fryslân

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Knijpe B 4733

Omschrijving**

Inleiding

Het WOONHUIS is in 1917 gebouwd naar ontwerp van de timmerman Jacob Brouwer uit Oranjewoud, die het werk ook uitvoerde. Het was de dienstwoning van de huisknecht van de familie Van Limburg Stirum-Van Scheltinga op het landgoed Oranjewoud. Het huis ligt ten westen van de Overtuin van landgoed Oranjewoud en vervangt een oudere woning uit 1870, waarvan de rechthoekige kozijnen in de westgevel van het huidige pand zijn verwerkt. Het blokvormige woonhuis in Cottagestijl ligt op een eigen terrein dat deels wordt omgeven door een taxus- en een coniferen haag. Aan de achterzijde is een grasperk met rododendrons, omgeven door naaldbomen. Het houten schuurtje is van ondergeschikt belang voor de bescherming van rijkswege.

Omschrijving

Het woonhuis, op rechthoekige plattegrond gebouwd, bestaat uit één bouwlaag onder een overstekend afgeknot schilddak, gedekt met riet en zonder goot. Op de vier hoeken staan bepleisterde gemetselde schoorstenen met borden. De gevels zijn gepleisterd en geschilderd: de plint grijs, het muurwerk wit. Aan alle vier zijden is het dakschild onderbroken door een dakkapel. De lichtopeningen zijn allen - tenzij nader omschreven - half rond gesloten; de kruisvensters hebben een bovenlicht met V-vormige roede verdeling. De noordgevel van het woonhuis is symmetrisch ingedeeld: een risalerende ingangspartij, die is opgemetseld tot dakkapel, waarin een klein venster. De paneel deur, met smeedijzeren klopper, heeft eenzelfde half rond bovenlicht als de lichtopeningen aan weerszijden. De grindbetonnen ééntreeds stoep en onderdorpel zijn vernieuwd. De oostelijke zijgevel is symmetrisch ingedeeld en heeft vier identieke lichtopeningen. In het dakschild een half rond gesloten dakkapel met een kleiner venster. De achtergevel wordt ingedeeld

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

door een groot venster en een iets kleiner venster boven een provisiekelderraam; het kleine toiletraampje is later ingebroken. In het dakschild een later toegevoegde trapeziumvormige dakkapel met drielichtvenster. In de westgevel zijn twee getoogde zesruitsvensters aan weerszijden van een houten deur. In het bovenlicht van de deur is een smeedijzeren levensboom, afkomstig van de oude woning. Ten noorden van de entree is een regenwaterput met vernieuwde houten deksel en opschrift: SIKMA HEERENVEEN.

Waardering

De dienstwoning uit 1917 vh. behorend bij het landgoed Oranjewoud, is van algemeen cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde:

- als bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische verhouding, nl. als dienstwoning bij het landgoed,
- als karakteristiek object in het oeuvre van de lokale architect J. Brouwer,
- vanwege het materiaalgebruik, waardoor een landelijk karakter is verkregen,
- vanwege de betekenis van het object als essentieel onderdeel van een object dat van nationaal belang is, te weten Huize Oranjewoud,
- vanwege de betekenis van het object in de historisch ruimtelijke relatie tot het landgoed en de omgeving,
- vanwege de architectonische gaafheid van het exterieur,
- vanwege de visuele gaafheid in relatie tot de bosrijke omgeving.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Dienstwoning(K4)